

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Fővárosi Ítéltábla a Budapesti 4. számú Ügyvédi Iroda (ügyvédi iroda címe) által képviselt Felperes neve (felperes címe) felperesnek, a Csárdásné dr. Szeleczy Ilona ügyvéd (ügyvéd címe) által képviselt alperes neve (alperes címe) alperes ellen elszámolási kötelezettség iránt indított perében a Fővárosi Bíróság 6. G. 40.194/2007/7. számú ítélete ellen az alperes 8. sorszámú fellebbezése folytán a 2008. szeptember 24. napján megtartott nyilvános tárgyaláson meghozta az alábbi

í t é l e t e t:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét azzal hagyja helyben, hogy alperes az államnak külön felhívásra további 404.000 (Négyszáznégyszer) forint elsőfokú eljárási illeték megfizetésére köteles.

Kötelezi alperest, hogy 15 nap alatt fizessen meg felperesnek 100.000 (Egyszázezer) forint ügyvédi munkadíjat, valamint az államnak külön felhívásra az illetékfeljegyzési jog folytán le nem rótt 808.000 (Nyolcszáznyolcezer) forint másodfokú eljárási illetéket.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

A felperes a Fővárosi Bíróság 19. Fpk. 01-04-003992/9. számú határozata alapján 2005. június 8. napjától felszámolás alatt áll, képviseletére a CONCUR Befektetési Korlátolt Felelősségű Társaság felszámoló szervezet jogosult.

A felszámoló eljárása során 2005. szeptember 5-én felhívta az adós képviselőjét - jelen per alperesét -, hogy az adós cég iratait, illetve vagyonát adja át a részére, továbbá rendezze az adóssal szemben fennálló tartozásait. Egyidejűleg tájékoztatta arról is, hogy a felszámolás kezdő időpontjától az adós gazdálkodó szervezet vagyonával kapcsolatos jognyilatkozatot csak a felszámoló tehet. A felszámolói felhívásra az alperes 2005. október 10-én a rendelkezésére álló iratokat átadta, illetve vállalta a még hiányzó iratok átadását. Ezen alkalommal közölte a felszámolóval azt is, hogy a C Kht-val fennálló együttműködési szerződés alapján -

a munkák időbeni elkészítése érdekében - már 2004. évben elkezdtek a 2005. évi nyomdaipari kiadványok előkészítését. Mivel azonban a szerződő fél minden előzetes értesítés nélkül 2005. február hónapban felmondta a szerződést, így az előkészítő munkák finanszírozására nem került sor.

A felszámolási eljárás során lefolytatott adóellenőrzésről készült adóvizsgálati jegyzőkönyvre tett alperesi nyilatkozat alapján megállapítást nyert, hogy alperes a felszámolás kezdő időpontját követően 2005. augusztus 26-án 5.669.000 forint, míg 2005. szeptember 14-én 389.562,50 forint összegű készpénzt vett fel a C Kht-től, melyek a könyvelésben nem szerepelnek, azonban ezen összegeket - előadása szerint - a cég érdekében használta fel. Megállapítást nyert továbbá az is, hogy az alperes - a fenti összegeken túlmenően - még a felszámolási eljárás kezdő időpontját megelőzően az adós bankszámlájáról folyamatosan felvett összesen 7.406.708 forintot, mely összegek - állítása szerint feltehetőleg tévedésből - nem szerepelnek a cég könyvelésében. A felszámoló felhívta alperest ezen összegek megfizetésére, míg az alperes a felszámoló felé vállalta, hogy a hitelezői igények összegét kiegyenlíti.

A felperes keresetében 13.465.270 forint tőke és ennek 2005. június 8-ától járó évi 6 %-os kamata, valamint a perköltség megfizetésére kérte kötelezni az alperest. Azzal érvelt, hogy a felszámolás kezdő időpontja után az alperes a cég nevében érvényes jognyilatkozatot nem tehetett volna. E körben utalt a többször módosított csődtörvény 31. §-ára és a 34. § (2) bekezdésére. Kiemelte, hogy az alperes köteles lett volna a cég vagyonával elszámolni, illetve azt hiánytalanul átadni. Hangsúlyozta, hogy alperesnek tudomása volt a vonatkozó jogszabályokról, ennek ellenére gazdasági tevékenységet folytatott és pénzt vett át.

Az alperes ellenkérelmében a kereset elutasítását kérte, vitatva annak jogalapját és összecszerúságát. Kérte továbbá jelen per felfüggesztését az ellene folyamatban lévő büntetőeljárás jogerős befejezéséig. Az összecszerúság tekintetében arra hivatkozott, hogy a büntetőeljárásban megjelölt hitelezői igény összege 10.275.001 forint, míg a felszámolási eljárás során tett nyilatkozat szerint 6.200.081 forint a hitelezői igény, így a követelés összecszerúsége tisztázásra szorul.

Az elsőfokú bíróság a 7. sorszámú ítéletével kötelezte az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 13.465.270 forint tőkét és annak 2005. június 8. napjától a kifizetés napjáig járó évi 6 %-os kamatát, továbbá 269.305 forint perköltséget, valamint az Államnak 404.000 forint feljegyzett illetéket.

Döntésében hangsúlyozta, hogy az alperes arra vonatkozó bizonyítékot nem szolgáltatott, amely a folyamatban lévő büntetőeljárásra tekintettel a tárgyalás felfüggesztését indokolná, így az e tekintetben előterjesztett kérelmet elutasította.

A többször módosított 1991. évi XLIX. törvény (többször módosított Cstv.) vonatkozó rendelkezéseit (Cstv.3. §, 4. §, 34. §), illetve a Gt. irányadó szabályait (21. §, 29. §) felhívva megállapította, hogy a felszámolás kezdő időpontjától a gazdasági társaság nevében jognyilatkozat tételére csak a felszámoló jogosult. Az alperes így a jogszabályból és a törvényes szervezeti képviselői minőségéből fakadó kötelezettségét vétkesen megszegte, amikor elmulasztotta - felszólítás ellenére is - a gazdasági társaság rendelkezésére bocsátani a cég vagyonát képező készpénzállományt (Gt. 29. § (1) bekezdés). Ennek elmulasztásával kárt okozott

(Ptk. 339. § (1) bekezdés), melynek megtérítésére köteles. A követelésösszezszerűségét illetően rögzítette, hogy a felperes tételesen megjelölte az alperes által felvett összegeket, így 13.465.270 forint a követelés összege, míg a 6.200.081 forint az az összeg, amelyet az alperes saját fizetési kötelezettségeként elismert. Úgyszintén nem bír jelentőséggel a büntetőeljárásban megjelölt összeg sem, ugyanis a hitelezők a társasággal - tehát a felperessel - szemben érvényesíthetik hitelezői igényüket.

Az ítélet ellen az alperes terjesztett elő fellebbezést, melyben az ítélet megváltoztatását és a kereset elutasítását kérte.

Előadta, hogy az alperes a 2006. március 16-án aláírt jegyzőkönyvben arról nyilatkozott, hogy a C Kht-től felvett 6.058.562 forintot a cég érdekében használta fel. Hangsúlyozta, hogy a korábban leállított és a társaság által már korábban legyártott tankönyv megrendelésből 5.000.000 forint megrendelés mégis megvalósult, melyek gyártását egy évre előre meg kellett finanszíroznia. Mivel a társaság vagyonnal nem rendelkezett, így a gyártást magánhitelezők által adott kölcsönből fedezte, és a felvett összegeket ezen hitelek visszafizetésére használta.

Álláspontja szerint tévedett az elsőfokú bíróság akkor, amikor ítéletében azt állapította meg, hogy a felszámolás kezdő időpontja után gazdasági tevékenységet folytatott, ugyanis a felvett összegek „a felszámolást megelőző gazdasági tevékenység díjának később kifizetett árbevételei”. Sérrelmezte továbbá azt is, hogy az elsőfokú bíróság figyelmen kívül hagyta azt az alperesi nyilatkozatot, amely szerint a pénzügyintézet felvett összegekről szóló bankszámlakivonatokat a könyvelőjének átadta, melyek később - a könyvelő előadása szerint - elvesztek.

Utalta arra is, hogy az eljárást megelőzően sem vette tudomásul a felszámoló által megjelölt összeget, de maga a felszámoló is 6.200.081 forint megfizetésére biztosított számára 90 napos határidőt. Egyidejűleg kérte a kölcsönt nyújtó magánszemélyek tanúkénti meghallgatását.

A felperes írásbeli ellenkérelmet nem terjesztett elő, a másodfokú eljárásban kitűzött tárgyaláson az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását kérte.

A fellebbezés - az alábbiak szerint - nem alapos.

Az elsőfokú bíróság az ügyben a tényállást helyesen állapította meg és helytálló az abból levont jogi következtetése is.

Az adós gazdálkodó szervezet 2005. június 8. napjától felszámolás alatt áll, így helytállóan állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy a jelen eljárásban a többször módosított 1991. évi XLIX. törvény (továbbiakban: módosított csődtörvény) rendelkezései alkalmazandók. E törvény 31. § (1) bekezdése és a 34. § (2) bekezdése többek között kimondja, hogy a felszámolás alatt álló gazdálkodó szervezet vezetője köteles az adós gazdálkodó szervezet törvényben megjelölt iratait a felszámolónak átadni, illetőleg a felszámolás kezdő időpontjától a gazdálkodó szervezet vagyonával kapcsolatos jognyilatkozatot csak a felszámoló tehet.

Az adós gazdálkodó szervezet vezetője a fentiek értelmében köteles a felszámoló felé az adós cég vagyonával elszámolni, illetve az adósi vagyont a felszámoló részére birtokba adni. E jogszabályi rendelkezések célja, hogy a felszámoló a feladatai ellátásához szükséges információ és vagyon birtokába kerüljön.

Az adott ügyben rendelkezésre álló adatok azt igazolták, hogy az alperes a felszámolás kezdő időpontját megelőzően 2004. június 21. és 2005. február 3-a között az adós cég bankszámlájáról 7.406.708 forint összeget vett fel, továbbá a felszámolás kezdő időpontját követően 6.058.562,50 forintot vett át a C Kht-tól, mely összegeket a könyvelésben nem szerepeltette, azokkal a felszámoló felé nem számolt el, azok átadását a felszámoló részére elmulasztotta. A felperes bankszámlakivonatokkal igazolta az alperes felszámolás kezdő időpontját megelőző (2004. június 2. és 2005. február 3.-a közötti) jelentős összegű pénzfelvételét. Alperes maga is elismerte, hogy ezen összegeket a könyvelésében, de a tevékenységet záró mérlegben sem szerepeltette. E körben azt adta elő, hogy feltehetően a könyvelője költözése miatt tűntek el az iratok és maradt el a felhasználást igazoló bizonylatok könyvelésben, illetve záródokumentumokban való szerepeltetése.

Ilyen peradatok ismeretében az idézett jogszabályi rendelkezések tükrében - figyelemmel arra is, hogy alperes a Pp. 3. § (3) és Pp. 141. § (6) bekezdése szerinti figyelmeztetés ellenére sem teljesítette a felszámolás kezdő időpontját megelőzően felvett pénzeszközök jogszerű felhasználására vonatkozó bizonyítási kötelezettségét -, helytállóan kötelezte az elsőfokú bíróság alperest a felperesi kereset szerinti összeg megfizetésére.

Ezért a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét - annak helytálló indokaira figyelemmel - a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

A fellebbezésben foglaltakra figyelemmel a Fővárosi Ítéltábla a következőkre mutat rá.

Az alperes 2005. október 10-én a felszámoló hivatalos helyiségében felvett jegyzőkönyvbe foglaltan azt adta elő, hogy a cég tevékenységét 2004. júniusában befejezte, ez idő után számlát nem bocsátott ki. Arra a kérdésre, hogy a cég vagyonnal rendelkezik-e, nemmel válaszolt. Arra is utalt, hogy a 2004. év végén még a C Kht-vel való együttműködési szerződés alapján megkezdte a nyomdaipari munkákat, azt 2005. februárjáig folytatta, majd az együttműködési szerződés felmondása miatt az előkészítő munkák nem lettek finanszírozva a Minisztérium részéről.

A 2006. március 16-án készült jegyzőkönyvben foglaltak szerint a felszámoló kérdésére alperes a felszámolás kezdő időpontját követően jogosulatlanul felvett, könyvelésben sem szereplő összegek felhasználását érintően azt nyilatkozta, hogy az összegeket a cég érdekében, pályázatra szóló nyomdai előkészítő munkákra használta fel. Utalt arra, hogy az ezt igazoló bizonylatokkal nem rendelkezik, azokat későbbi feltalálás esetén a felszámoló részére átadja. A felszámolás kezdő

időpontját megelőzően (2004. június 21. és 2005. február 3-a között) az adós bankszámlájáról felvett összegek vonatkozásában pedig azt adta elő, hogy azok feltehetőleg tévedésből nem szerepelnek a könyvelésben és a tevékenységet záró mérlegben, mert az ezzel kapcsolatos iratokat a könyvelőjének átadta, aki költözésre hivatkozással állította ezeknek a dokumentumoknak az elvesztését.

Mindezekhez a nyilatkozatokhoz képest az alperes a fellebbezésében új tényként állította, hogy a korábban leszállított megrendelés megvalósulása miatt előállt finanszírozási gondok miatt magánszemélyektől hitel felvételére kényszerült, mely összegek kifizetésére fordította a C Kht-tól és a B Banktól felvett összegeket. Kérte a hitelt nyújtó magánszemélyek tanúkénti meghallgatását.

A Pp. 235. § (1) bekezdése értelmében azonban a fellebbezésben új tény állítására, illetve új bizonyíték előadására csak akkor kerülhet sor, ha az új tény vagy az új bizonyíték az elsőfokú határozat meghozatalát követően jutott a fellebbező fél tudomására, feltéve, hogy az - elbírálása esetén - reá kedvezőbb határozatot eredményezett volna. Továbbá akkor van még az elsőfokú bíróság által mellőzött bizonyítás lefolytatásának indítványozására lehetőség, ha az elsőfokú határozat jogszabálysértő voltának alátámasztására irányul; a Pp. 141. § (6) bekezdésében foglaltakat azonban ebben az esetben is alkalmazni kell.

Mindezek miatt az alperes által kért bizonyítási eljárás foganatosítására a Fővárosi Ítéltáblának már ez okból sem volt lehetősége. Megjegyzni a másodfokú bíróság, hogy az adós felszámolásának kezdő időpontját megelőzően az alperes által a bankszámláról felvett és a felszámoló felé elszámolni elmulasztott összegek felhasználását érintő - bizonyítékokkal alá nem támasztott - ellentmondásos alperesi állítások a fent idézett jogszabályhelytől függetlenül is indokoltá tették volna a tanúkihallgatásra irányuló bizonyítási indítvány elutasítását.

Kétségtelen az is, hogy a 2005. június 8-óta felszámolás alatt álló adós ügyvezetője nyilvánvalóan nem volt jogosult a felszámolás kezdő időpontját követően a felperesi vagyont megillető bevételek felvételére, az ezt megvalósító ügyvezetői magatartás ezért objektíve jogellenes, még akkor is, ha a felvett összegeket az alperes a hitelezői igények kifizetésére fordította. A felszámolás kezdő időpontját követően ugyanis jognyilatkozat megtételére - így készpénz átvételére is - csak a felszámoló jogosult, mint ahogy az ő feladata a hitelezői igények kielégítése is. Erre figyelemmel nincs jelentősége annak, hogy a jogosulatlanul átvett összegeket az alperes a cég érdekében használta-e fel, avagy sem. A felszámolási eljárás kezdő időpontját követően erre csak a felszámoló lett volna jogosult, és ő is csak a többször módosított Cstv. 57. §-ában meghatározott kielégítési sorrend megtartása mellett.

Alap nélkül hivatkozott továbbá alperes a bizonylati fegyelem, valamint a könyvvezetési kötelezettsége megsértésével összefüggően a könyvelője magatartására is. A számvitelről szóló 2000. évi C. törvény 165. § (1) bekezdése szerint minden gazdasági műveletről, eseményről, amely az eszközök, illetve az eszközök forrásainak állományát vagy összetételét megváltoztatja, bizonylatot kell

kiállítani (készíteni). A gazdasági műveletek (események) folyamatát tükröző összes bizonylat adatait a könyvviteli nyilvántartásokban rögzíteni kell. A számviteli nyilvántartásokban csak szabályszerűen kiállított bizonylat alapján szabad adatokat bejegyezni és kiadásokat elkönyvelni. Ha a számviteli törvényben előírt kötelezettségüknek a törvényes képviselők nem tesznek eleget, úgy az Szvt. 170. § (1) bekezdése szerinti Ptk. általános felelősségi szabályai szerint felelnek. Az alperesnek tehát, mint a felperes volt ügyvezetőjének, a számviteli törvény szabályait betartva kellett az egyes gazdasági események során eljárnia. Mivel ezeket a szabályokat megszegte, úgy a kötelezettségei megszegésével okozott kárért a társasággal szemben felelősséggel tartozik.

Tévesen tulajdonított jelentőséget az alperes a 2006. március 16-án aláírt jegyzőkönyv tartalmának, nevezetesen annak a ténynek, hogy alperes vitatta a jegyzőkönyv tanúsága szerint a hitelezői igények összecszerűségét. A jelen jogvitában nem annak volt döntő jelentősége, hogy az adós vagyona milyen összegű hitelezői igények kielégítésére nem nyújt fedezetet, hanem annak, hogy az alperesi magatartás következményeként milyen nagyságú adósi vagyon átadására nem került sor az ügyvezető részéről. Tényként lehetett ugyanis megállapítani az adós gazdálkodó szervezet vagyonát képező felperesi keresetben érvényesített összegek felvételét, az alperes kárfelelősségét megalapozó elszámolási kötelezettség elmulasztását.

A kifejtettekre figyelemmel az alperes jogszabályba ütköző magatartást tanúsított akkor, amikor egyrészt még a felszámolás kezdő időpontját megelőzően az adós bankszámlájáról felvett pénzeszközzel nem számolt el, illetve a felszámolás kezdő időpontját követően jogosulatlanul átvett készpénzt sem adta át a felszámolónak, annak ellenére, hogy nyilvánvalóan tudomással bírt az adós 2005. június 8. napja óta zajló felszámolásáról.

A Fővárosi Ítéltábla az eljárás során észlelte, hogy az elsőfokú bíróság döntésében tévesen, csupán a fizetési meghagyás során megállapított, és a felperest megillető illetékfeljegyzési jog folytán le nem rótt illeték összegének a megfizetésére kötelezte az alperest. Ezért a Pp. 253. § (3) bekezdésére is figyelemmel rendelkezett az illetékekről szóló, többször módosított 1990. évi XCIII. törvény (Itv.) 64. § szerint alkalmazandó 6/1986. (VI. 24.) IM rendelet 13. § (2) bekezdése alapján az illetékfeljegyzési jog folytán le nem rótt és az Itv. 42. § (1) bekezdés a) pontja alapján megállapított további 404.000 forint elsőfokú eljárási illeték állam javára való megfizetéséről.

A peresztés alperes köteles továbbá a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján az számára biztosított illetékfeljegyzési jog folytán le nem rótt és az Itv. 46. § (1) bekezdése alapján megállapított 808.000 forint másodfokú eljárási illeték állam javára történő megfizetésére, valamint megfizetni tartozik a felperes javára az ügyvédi képviselettel felmerült és a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (5) bekezdése alapján hivatalból, mérlegeléssel megállapított 100.000 forint - áfát is tartalmazó - összegű ügyvédi képviselettel felmerült ügyvédi munkadíjat is.

Budapest, 2008. szeptember 24.

. Hunyady Mariann s.k.
a tanács elnöke

Dr. Czifra Veronika s.k.
előadó bíró

Dr. Katinszky Márta Cecília s.k.
bíró

A kiadmány hitelül:

bíróági ügyintéző